

Izbaja vsak četrtak ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1'60. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 8 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.



Naročnino in naznana s prejema upravnistvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

## Nagodba.

Med nami in Ogrji se vrši že več deset let tih, a hud gospodarski boj. Med Ogrsko in našo Avstrijo obstoji danes nagodba, po kateri med drugim mi Ogrom plačujemo velik del za njihove skupne stroške. Naši kmečki poslanci so vedno stali na tem stališču, da je sedanja nagodba za nas krivična, ker posebno avstrijskemu kmetu nalaga bremena, ki naj jih nosi za svojega ogrskega sosedu. Doslje so znali Ogrji pri vseh nagodbenih pogajanjih zviti tako, da se je avstrijska vlada morala vedno udati. Vedno je bil tepen avstrijski kmet.

Sedaj pa imamo na Dunaju ljudski parlament, kjer imajo kmečki poslanci vedno. In ti poslanci ne bodo nikdar podpirali vlade, ki bi sklenila za avstrijskega davkoplačevalca krivično nagodbo. Na podlagi tega ljudskega parlamenta se naša vlada pri nagodbenih pogajanjih resno trudi, da varuje naše pravice.

Kakor poročajo z Dunaja, so se pogajanja, ki so se vršila te dni med Ogrsko in našo vlado, morala prekiniti. Ogrski ministri so odpotovali z Dunaja. Pogajanja so se ustavila radi trmoglavosti ogrskih magnatov, ki niso hoteli dovoliti da bi se razmerje v plačevanju skupnih državnih stroškov spremenilo tako, da bi vsaka polovica plačevala po razmerju svojega prebivalstva; sedaj pa naš kmet k skupnim stroškom prispeva neprimerno mnogo več ko ogrski.

Čast naše vlade, našega parlamenta in avstrijskega kmeta zahteva, da se zlomi enkrat madjarska ošabnost. Boljše je, da se popolnoma ločimo od Ogrrov, kakor da bi plačevali za nje. Za nas bo to le dobiček.

## Socialno vprašanje in vera.

Škof Ignacij F. Horstmann je govoril v Ameriki v četrtletnem zborovanju

LISTEK.

## Vrba.

(Prsto poslovenjeno.)  
(Konec.)

Ni se še popolnoma zdanilo, že je vstal stari mlinar. Imel jako nemirno spanje, in hude sanje so ga mučile tistih par ur.

Sel je najprvo in naravnost k vrbi. Jama odkopana, votlina prazna, zaboj razbit!

Kakor zbesnel je zdirjal stari mlinar proti mlinu. Hotel je zbuditi sina, ki je spal navadno dolgo v jutro.

Kar sunil je v vrata, da so se odprle na stežaj, in zavpil v sobico:

„Peter... Peter... okradli so nas, ... denar... preč... vrba... Peter... kje si?“

Sobica je bila prazna, postelja nepomečkana in nepovaljana. Mahoma se loti mlinarja strašna slutnja.

„Ooo!... Peter... si bil ti sovražnik?“

In zgrudil se je na prazno posteljo svojega edinega otroka.

Clevelandske zidarske borze, v katerem govoru je opravičeval ustanovljenje delavskih zvez in obojal nakupljenje kapitala, prorokoval pa industrijsko revolucijo. Govoril je:

„Današnja družba se pričenja deliti v dva sovražna tabora in sicer v tabor bogatašev in ubožnih. Videli smo v Clevelandu, kako si je Rockefeller tekem 40 let pridobil nezmerne bogastva. Pred 40 leti je bil Rockefeller vesel, da je kot trgovski pomočnik v neki trgovini na Euclid Ave dobival tedenske plače 5 dolarjev. Danes ne ve nikdo, koliko znaša njegov dohodek. Ceni se ga na letnih 40.000.000 dolarjev. Verjamem na plačilo podjetja duha in upravičenega dobička. Vendar če delodajalec vtakne štiri petine dobička v lastni žep, med tem ko ljudje, ki delajo bogastvo, dobivajo plače skromnih 6 do 9 dolarjev na teden, potem rečem, da je to krivica, ki zahteva maščevanja iz neba. Stojimo na parobku ognjenike. Edino, kar nas skupaj veže v takih razmerah je vera na Boga in cerkev. Živimo pa v času, kjer se Bog zatajuje in cerkev preganja. Gorje, če pride dan enak času francoske revolucije, ko je uklenjeni delavec rabil silo. Vojsštvo in vojna postava? To ni nič! Ne razumite me napačno če rečem, da je v Clevelandu samo eden, ki bi v takem času naredil mir — in to sem jaz. Jaz bi se oblekel v škofovsko obleko, nesel bi križ v rokah, se podal med upornike in zahteval mir. Bi me morebiti ustrelili, pa za barikadami bi stali katoliki in če bi videli, da je padel njih škof bi nastala reakcija in vera bi zmagovala in moja smrt bi povzročila mir. Delavci in delodajalci se morajo zopet povrniti v bratstvo človeštva. Načelo zlatega vodila je edino upanje v družabnosti. Ljut boj je izgubljen če se ne vrnemo k veri in bratstvu.“

## Politični pregled.

V Maroku še mirujejo vojske.

Pet let pozneje. Dražba je. In Petrov mlin in vsa domačija je prišla na boben. Stari mlinar se ni več brigal ne za svojo obrt, ne za kmetijo; nepošteni sosedje in zanikerni posli so pa tudi pošteno storili svoje, da je mlinar izgubil vse, vse.

Top in kakor nem in neobčutljiv je sedel mlinar v občinski pisarni, kjer se je vršila dražba v pričo sodnijskih gospodov. Že dalj časa so govorili ljudje, da ni pri njem tukaj nekaj prav, in so pokazali s kazalcem na glavo ter zamahnili z roko.

Kar naenkrat vstane mlinar, ne zine nič ne reče nič, in jo naglo pobriše skozi vrata. Eden kmetov pa za njim.

Mlinar je hitel naravnost domu. Predno je še kmet mogel stopiti za njim v hišo, že pridrvi mlinar vun s sekiro v roki. Kmet se umakne prestrašen. A njemu mlinar ni nameraval nič žalega storiti, pač pa steče, kar so mu pustile stare kosti, na travnik k vrbi. Oni kmet pa za njim.

Ko pa je dospel stari Peter k vrbi, se je moral najprej globoko oddahnuti. Potem pa pristopi k vrbi, jo pogleda še enkrat prav mlo s svojimi kalnimi,

Drude je požgal medtem le nekaj arabskih šotorov.

Istrski deželni zbor se snide danes. Zasedanje bo le kratko.

Dopolnilne državnozbornske volitve so se vršile 17. t. m. v Kraljevih Vinogradih pri Pragi. Potrebna je ožja volitev med mladočehom in češkim narodnim socialcem.

Madjarsko našlje. — Cela Evropa cbojsa Madjare radi njih postopanja proti Slovakom. Posebno ostro pišejo Angleži. Sedaj so Madjari zopet kar brez vzroka prepovedali Slovakom imeti neki shod. Ker je bilo ljudstvo radi tega razburjeno, so pa nagnali vojake na nje. Taka je pravica na Ogrskem. In naš kmet plačuje na račun teh Madjarov veliko davkov.

## Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. K. G. 2 K, Goričan 2 K, N. N. 1 K, Ivav Rejec, prefekt 1 K.  
Bog včas poplačaj!

## Novice.

Glagolice. — „Corrispondenza Romana“ zagotavlja, da je vest, da je sv. stolica glede na glagolsko bogoslužje odnehala Hrvatom v prilog, neosnovana. Ker je „Corrispondenza“ neoficielna, je treba vest sprejeti z rezervo, ker je pa večkrat o naredbah kurije precej točno informirana, se povdarja, da bi na vsak način bilo treba, da se zadeva pojasni od oficijelne strani, posebno zato, ker ta vest čisto nasprotuje verodostojnim izjavam hrvaških cerkvenih dosjojanstvenikov.

Deželni volivni red je baje v soboto dobil cesarjevo potrjenje, kakor poroča „L'Espresso“. Vendar tudi ta vest ni še uradna.

Odbor „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici bo imel sejo v ne-

motnimi očmi, poboža z vilo, suho roko nje nagrbčeno, stari kavo ljubje, solze mu polijo oči in lice, potem pa zavihiti sekiro in jo zaseka globoko v les.

„Peter, kaj pa vendar počneš?“

Peter se ozre in divje, sovražno pogleda kmeta, ki je stal kakih pet korakov proč, pripravljen, da se spusti v tek, ako bi mu mlinar kaj hotel.

„Pusti me, pusti me,“ zakriči divje in mu požuga s sekiro, „prodajte kar hočete, le vse prodajte, samo vrbe ne, ta je moja! To je moje drevo življenja!“

Ni se več zmenil za kmeta, marveč z vso močjo sekal drevo, udarec za udarcem, da so se mu napele žile, in mu je padel klobuk z glave, zmršeni, sivi, že dalj časa nepostrženi lasje pa so vihrali v vetru. Kmet se je zbal obnoredlega mlinarja ter se vrnil v vas zamisljen, sedaj pa sedaj zmajaje z glavo in ponavljajoče v eno mter: „Hm, kaj je to, hm, tako daleč je prišlo, hm, kdo bi mislil, hm, grem klicat ljudi, sicer bo nesreča.“

Ko se je vračal in množica ljudi z njim, videli so, kako je mlinar vlekel vrbo za seboj po cesti mimo mlina proti vasi. Dospe do gruče radovednih ljudi in ti ga vprašajo, kam da gre? Gledaje

deljo dne 22. t. m. ob 11 $\frac{1}{2}$  v društvenih prostorih. Istotam bo imet sejo tudi odbor društva „Skalnica“ ob 5 $\frac{1}{2}$  pop.

Za dobromisleče abiturijente! — Kakor smo izvedeli, namerava letos zopet kakor druga leta, iti več goriških abiturijentov v Prago študirat. Proti tej nameri bi ne imeli ničesar ugovarjati, ko bi vedeli, da je slovensko dijaštvo v Pragi na pravem potu. V Pragi je dvoje slovenskih dijaških društev „Ilirija“ in „Adrija“, ki sta oba odločno na protivrbski podlagi. Obe društvi sta se udeležili shoda svobodomislecev (framazonov) v Pragi. — To torej nista društvi, v katerih bi se mogel dobro počutiti dijak, ki ima v sebi kaj krščanskega prepričanja. — Na Dunaju je vrta „Danica“, v Gradcu njena posestrima „Zarja“. Krščansko misleči abiturijentje, tu se zbirajo tovariši krščanskih načel! Današnji čas je pa tak, da se mora vsak odločiti. Ali za krščanstvo, ali proti.

Za svobodno šolo so se izrekli takozvani narodno-radikalni akademiki na svojem zborovanju v Celju. Neki gospodič Zalar, menda mož študira v Pragi, je predaval o svobodni šoli ter dejal: „Učiteljske plače naj se zvišajo. Šola naj se loči od cerkve, ker se svobodna znanost in konfesionalno verstvo nikdar ne moreta spojiti.“ — To so narodni radikali, ki pravijo, da niso liberalci. Poznamo vas po petju! Pa ne bojte se, ker premladi ste, da bi se dalo naše ljudstvo slepiti od vaših fraz!

Kaj je namen svobodomislecev? — Naši liberalci so se zelo navduševali za shod svobodomislecev v Pragi. Sami sebe nazivljejo svobodomislece. Zato si oglejmo pravila društva svobodomislecev v Rimu. Glase se: 1. Društvo ima namen, da ljudsko vest osvobodi vseh predsodkov s tem, da bo preganjalo versko misel, naj se pojavi kakorkoli. 2. Kdor hoče biti sprejet v društvo, poda svojo prošnjo na posebni tiskovini.

sedaj cesto pred seboj sedaj vrbo za seboj, pokaže proti vasi in pravi:

„Tu je cesta. Tu se gre v svet! V svet je šel Peter z mojim denarjem. Grem ga iskat, da mati ne umre same žalosti. In vrbo vzamem s seboj, vrba je moja, da, vrba je moja, samo vrba še je moja.“

Norišnica. Tam notri so norci, pohlevni in divji. Peter, stari, premožni, ugledni, spoštovani, srečni, zavidani mlinar je sedaj med njimi. Ne divja, ampak kje v kakem kotu sedi in govori predse in zase, govori o vrbi, o Agati, o kresu, o črki A, o železni žlici, o zaboji, o denarju, o Petru, več ne ve.

Duša in telesna bolest ga je kmalu položila na bolniško in smrtno posteljo. Na steni malo nad njim je visel križ. Malo pred smrtjo se skloni kvišku in sname križ z žeblija. Sede, zamahne s križem po zraku ter maha še in še:

„Peter, Peter... ti si poreden... ti si zelo poreden... da, prav hudo si poreden!... Jaz te bom... vidiš vrbovo šibo v moji roki? ... Peter, udaril te bom, ubogaj... sicer te bom...“

Nauk? — Samo neumnež bo vprašal po njem.



Ta prošnja mora obsegati izjavo, da hoče prosilec živeti in umreti v kultu (častitvi) „svobodne misli“, in mora biti potrjena od dveh članov, ki sta v društvu pravilno vpisana, kot porokov. 3. Kdor je sprejet v društvo, poda izjavo, v kateri hkrati pooblasti kakega društvenega člana, da bo navzroč ob poslednjih trenutkih njegovega življenja, in zlasti še tedaj, ko bo izgubil zavest — in da zabrani s pomočjo drugih tovarišev in z vsako silo tudi proti članom lastne rodbine, da bi bila ta njegova volja izpremenjena. 4. Društveniki se zavezujejo, da bodo živeli in umrli izven vsake cerkve ali dogmatične vere in da se bodo po tem ravnali pri vseh uradnih dejanjih, ki se tičejo rojstva, življenja ali smrti svojih otrok. 5. Društvo se zavezuje, da je navzroč pri članih skozi vse njihovo bolezen in skrbi za to, da se izvrši izjava, podana za slučaj smrti. Pri volitvah so dolžni društveniki voliti kandidate na jskrajnejših stuj. — Taka je „svobodomiselnost“ v dejanju. Oni pravijo, da so proti predsodkom, a vsa njihova „svobodna misel“ temelji na predsodku, da ni Boga, in da se je človek sam po sebi razvil iz živali. Ta bedasti predsodek, ki jim ga vtepajo v glavo novodobni znanstveni sleparji, je najgrja in najsrmatnejša babjevernost, kar jih je bilo še na svetu. To pa le pri onih, ki se dajo zapeljati. Pri voditeljih je premišljena goljufija.

Če torej danes „agrarci“ trde, da ni treba skrbeti za vero, potem za vero nemarajo, ker načrti „svobodomislecev“ so naperjeni proti veri. Dolžnost naša pa mora biti, da branimo vero. Tudi liberalci so bili izpočetka tako previdni kakor so sedaj agrarci. Sedaj so vrgli krinko že raz sebe in tudi agrarci jo bodo.

Agrarci zopet limajo stranko. — O tem „važnem“ dogodku ima „Edinost“, začasno glasilo „agrarcev“, sledeče poročilo, ki ga radi kurioznosti priobčujemo dobesedno:

„Shod kmečke stranke. Danes vršil se je zaupni shod novo ustanovljene kmečke stranke, ki je bil v maršakem oziru zelo zanimiv. Predsednikom shoda izvoljen je bil g. župan Locatelli, na kar je dr. Franko poudarjal, da je po zadnjem sestanku novo stranko začela posebno napadati „Slogina“ stranka, ki je tudi takoj proti novi kmečki stranki ustanovila nove „kmečke zveze“. Odločno zavrača očitjanja, da je kmečka stranka brezverska in da ne ve, kaj hoče. Povzdigniti hoče slovensko ljudstvo v gospodarskem kulturnem in političnem pogledu; za vero se ne briga, ker to ni njena naloga. — Pač pa se protivi zlorabi vere v politične svrhe.

Nato razlaga govornik nekaj točk iz strankinega programa: v kolikor se tiče kmetkega stanu, je strogo agraren in nepoznan. V ostalem se pa ozira program tudi na trgovstvo, obrt in delavstvo. Govornik poudarja, da stoji stranka simpatično nasproti narodni delavski organizaciji v Trstu.

Ničesar pa ni mogoče doseči, ako nima stranka svojega glasila. V to svrhu je sklican današnji shod.

K temu predlogu govorili so najprej Mermolja, za njim Franc Kocjančič, ki je v svojem govoru poudarjal, da je odbor popoln ker manjka v njem izkušenih politikov; zato naj se prizame pred vsem v odbor prisotnega dr. Tamo. (Odobrovanje).

Dr. Tama pravi, da od 1. 1902, odkar je odložil vodstvo napredne stranke, se ni udeleževal aktivno političnih bojev. Zato mu je težko pristopiti. Storil pa bi to, ako bi odgovarjala stranka načelom, katera on zastopa. On je socialen demokrat, a ni pristal socialno-demokratske stranke. Protivi se zlorabi vere, bede in kapitala. Odpraviti je treba moč vladajoči klik, pa naj so že klerikalne ali napredne. Če hoče stranka to doseči, se bo morala bojevati. Ne stranka miru in sprave, le stranka boja ima bodočnost. Taka stranka pa rabi svojo tiskarno, glasilo, denarnih zavodov. Vse to bi se dalo ustanoviti, a le z oddidnostjo. Za enkrat odklanja sodelovanje. Če pa pridejo kdaj do njegovega stališča, jim je na razpolago.

Ta govor sprejel se je molče na znanje, na kar se je nadaljevala debata o strankinem glasilu. Udeležili so se debate Križman, Medvešček, Mermolja in dr. Franko, na kar se je sklenilo, ustanoviti lastno glasilo ter spraviti skupaj potrebni kapital potom deležev.

Udeležilo se je shoda okoli 200

mož. Splošno se je opazilo, da so bili mej njimi najbolj verni pristaši narodno-napredne stranke, dočim klerikalcev ni bilo. Ni-li to znamenje nezadovoljnosti v eni stranki?

Kakor kaže to poročilo, so v „agrarni stranki“ združeni sami pravi možje, ki se drže svojih načel. Kakor znano, so gospodje dr. Tama, dr. Franko, Medvešček, Križman, Kocjančič etc. možje, ki še nikdar niso spremenili svojega političnega prepričanja. Nedosežna ideja! Dr. Tama je socialni demokrat; a zaničuje socialnodemokratsko stranko. Kot nesocialno demokratski socialni demokrat pozdravlja novo agrarno stranko ter bo pristopil, kadar postane agrarna stranka njegovih, t. j. socialno-demokratskih načel. Upamo, da se agrarci spreobrnejo, kakor želi sodrag dr. Tama in potem bomo videli, kaka čuda bodo počeli na Slovenskem najnovejši sodrugi: sodrag Franko, sodrag Medvešček, sodrag Križman, sodrag Locatelli sodrag Mermolja in pa član izvrševalnega odbora liberalne, navdušen pristaš agrarne in sodrag socialistične stranke Kocjančič.

„Agrarec“ enak liberalcu. — To je že znana stvar! V nov dokaz naj služi to le: „Uč. Tov.“ piše o shodu kršč. mislečega učiteljstva tudi to le: „Zavedno učiteljstvo se je namenilo pri shodu polemizirati za nasprotniki. Ni se nam pa zdelo primerno in dostojno to izvesti, opazivši v družbi kmete čerljurje, svečarje itd.“ Pogledaj slovenski kmet, slovenski delavec, slovenski obrtnik, liberalni in agrarni učitelj se se sramujeta, nedostojno se jima zdi, biti v družbi, kjer si ti. O liberalcih smo že vedeli prej, da se sramujejo žaljavih rok. A nekaj drugega moramo pribiti! Vodja takozvanih „zavednih“ učiteljev je Križman, on je njim na čelu prišel na shod krščanskih učiteljev, da bi „polemiziral“. On je tudi vodja „agrarcev“, t. j. stranke, ki naj zastopa kmeta, in ki naj bi delovala tudi za obrtnika in delavca. In ta „agrarni“ Križman se je sramoval biti na shodu še dalje, ker so bili na shodu tudi kmetje, delavci in obrtniki! S svojim sovraštvom do križa so si Križmanovi „agrarci“ sami strgali krinko raz obraz! Boje se križa! Boje se žaljavih rok! Sramota taki stranki! Pošten kmet ne gre med „agrarce“! Pošteni kmetje v „Kmečke zveze“! Pošteno misleči spreglejte!

Zloraba vere! — Agrarci se trkajo ob prsi, češ, mi nismo brezverci, Nas vera nič ne briga, pač pa se protivimo zlorabi vere! Smešno! Če se za vero nič ne brigate, potem ste brezverci. Kdor ima vero v svojem srcu, se tudi briga za njo in gleda, da po njej živi. Kdor je brezverec, ga vera nič ne briga. In zato so „agrarci“ res brezverska stranka. To trditve vzdržujemo! Liberalni listi sami pišejo, da med liberalci in „agrarci“ ni več razločka! — „Agrarci“ so proti zlorabi vere! Kaj je to? Liberalci so iznašli ta stavek, da so izpočetka nanj lovili kaline. Danes vsak ve, da so liberalci proti veri. Sovraštvu proti veri so skrivali pod krinko: mi se borimo proti zlorabi vere! Tudi „agrarcem“ je to le krinka, pod katero skrivajo svoj protiverski obraz. Res je nekaj mož v tej stranki, ki niso protiveraki, vsi pa podpirajo stranko, ki ima brezverski in protiverski program!

Glede brezobrestnih posojil je spisal kratek odgovor v „Prim. Gosp.“ potovalni učitelj A. Štrekelj. Prej je sicer trdil, kakor se nam je poročalo, da so krivi naši poslanci, ako se ne izplačujejo brezobrestna posojila. V „Prim. Gospodarju“ pa je povedal, „da se prošnje za brezobrestna posojila takoj rešijo, kakor hitro dovoli ministarstvo večji prispevek, nego ga je dežela“. Tu je torej g. potovalni učitelj priznal, da naši poslanci niso krivi zavlčevanja. Mi pa imamo k temu pripomniti še sledeče: Resnica je, da so prošnje za brezobrestna posojila od lani in letos ležale na goriškem glavarstvu in niso bile vse rešene do okrog 20. avg. t. l. Do tedaj je bilo rešenih izmed 80 prošelj 70, od katerih je bila odposlana samo ena! Priznal pa je tudi neki gospod, da g. vinarški nadzornik (Weinsektor) je mnenja, da bi bilo bolje ugoditi najprej enemu, t. j. sezanskemu okraju. Ko se ta popolnoma zadovolji, naj se ugoditi tudi drugim. No, kaj pa je to drugega, nego to, kar smo trdili mi, da se tukaj v goriški okolici prošnje zadržujejo, da bi se najprej popolnoma zadostilo sezanskemu okraju, medtem, ko naj bi goriška okolica čakala.

Šolska vest. — Gdč. I. markiza Obizzi, doslej učiteljica v „Šolskem Domu“, je imenovana za začasno učiteljico na slovenski mestni šoli v Gorici.

— Mesto jetniške paznice je razpisano pri c. kr. okrožni sodnji v Gorici. Prosilke morajo biti polnoletne, a ne nad 30 let stare, neomadeževane preteklosti, brez otrok, samskega stanu ali vdove in dokazati, da so veščje deželnih jezikov in navadnih ženskih ročnih del. Prva plača je 800 K na leto. Prošnje je vložiti do 30. t. m. na predsedništvo c. kr. okrožne sodnje v Gorici, kjer so razvidni drugi nadaljni pogoji.

— Kuhinjska šola v Gorici v ulici Vetturini št. 9, se otvori, kakor že naznanjeno, dne. 1. oktobra t. l. Opozarjajo se na to cenj. gostje in tudi vse učence, ki se mislijo v dobrem kuhanju in praktičnem gospodinjstvu naučiti vse potrebno, kar mora znati vsaka dobra in skrbna gospodinja. Da kuhinjska šola v Gorici, — katere lastnica in voditeljica je g.čna Grebenc, znana izvrstna kuharica in hišna gospodinja, — nudi res vse te ugodnosti, o tem so se prepričale vse one g.čne učence, ki so se pri njej učile kuhanja in hišnega gospodinjstva. Opozarjamo na oglas.

— Strašna nesreča. — Kleparski pomočnik Franc Toplikar, stanujoč v ulici della Scala je prišel v pondeljek zjutraj po nesreči pod stroj v tovarni v Podgori. Ponesrečenca je tovarniški stroj na grozen način razmesaril na več kosov. Nesrečnej je bil star še le 23 let.

— Vlak povozil dva moža. — Goriški rojak ponesrečil. — Na železniškem prelazu, preko katerega se gre iz Glinc v Novo vas pri Ljubljani, se je v soboto proti polnoči zgodila grozna nesreča. Sirojevodja brzovlaka Lenassi in kurjač Janež sta opazila stati na prelazu pri zaprtih prečnicah tri osebe in sluteč, da se je pripetila kaka nesreča, sta vstala vlak. Vendar pa nista v temi ničesar opazila in peljala naprej. Šele na kolodvoru, ko sta zadevo naznanila, so opazili, da je stroj ves krvav. Takoj so odšli poklicani faktorji na lice mesta, kjer se jim je nudil grozen prizor. Na mestu, kjer je bil prej obstal vrak, je bilo vse okrvavljeno, semintja so pa ležali odtrgani kosi človeškega trupla, polomljene kosti itd. Vse so, kolikor je bilo mogoče, pobrali in prenesli na pokopališče na Vič. V nedeljo zjutraj so pa našli v jarku ob progi nekega ponesrečenca, ki je imel na glavi smrtno rano. Tudi tega so prepeljali v mrtvašnico na Vič. Kakor se je dognalo, sta prišla ponesrečenca, samski Anton Murovec, rodom iz Šempasa in betoner Franc Pleteršek, rodom iz celjske okolice, — le-tega je vlak raztrgal, — v družbi še neke tretje osebe iz neke gostilne na Viču, na prelaz vračajoča se domov v Novo vas. Ker je prihajal ravno tovarniški vlak, so počakali, da je odšel, potem pa nič huđega sluteč, prekoračili prelaz. V tem trenutku je pa pripeljal mimo brzovlak, kateri je Pleterška raztrgal, Murovca pa odbil. Tretji se je pravočasno rešil in se še ne ve, kdo da je.

— Razpis natečaja. — Dež. odbor razpisuje natečaj za izpraznjeno štipendijo Codelli-Fahrenfeldove ustanove v znesku 210 kron, ki se podeli dijaku goriške gimnazije, ki je sin plemenitaša poknežene grofovine Goriško-Gradiške. Prosilci imajo predložiti svoje, v smislu obstoječih zakonov opremljene prošnje pri deželni odboru do 31. oktobra 1907.

— Razpis štipendije. — Deželni odbor razpisuje eno štipendijo v znesku 600 kron iz ustanove Nj. ekscelencije grofa Franceta Coronini-Cronberg, deželnega glavarja, v spomin štiridesletnice vladarstva Nj. V. presvitl. cesarja Franca Jožefa I. — Pravico do te štipendije imajo ubogi dijaki, obiskujoči kako avstrijsko visoko šolo (vseučilišče, tehniko, visoko kmetijsko šolo), ki so pristojni v kateri občini poknežene grofije Goriško-Gradiške, brez razločka veropoznanja in narodnosti. Prošnje previde s potrebnimi spričevali naj se predložijo deželni odboru do 31. oktobra 1907.

— Oznanilo. — Dež. odbor razpisuje štiri deželne podpore po 400 kron za dijake z Goriškega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole. Te podpore se podelje za 1. leto obiskovanja visokih šol, in se bo gledalo na to, da dobita podpore dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če

bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, sme se nakazati podpore dijakom druge narodnosti. Podpore se bodo izplačevale v štirih četrtletnih odplačilih na prošnje deležence, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matriculo in pozneje da obiskuje učilišče. Višenavedene podpore se podelje kot častna posojila proti reverzu podpirancev odnosno njihovih postavnih zastopnikov, tako, da bo podpirani imeli to častno posojilo povrniti deželnemu odboru brez obresti, kadar pride v primeru socialno in materialno pozicijo. Dostične prošnje se imajo podati deželni odboru v Gorici pismeno do 31. oktobra 1907 in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, ubožtva in vpisa v eno izmed visokih šol.

— Smrtni skok iz vlaka — Župan Ivan Zujc iz Dobove pri Brežicah se je peljal dne 12. t. m. domov. Ker vlak ni vstavljal na postaji Dobova, župan se je pa mudilo, je skočil župan brez premisleka iz vlaka in sicer tako nesrečno, da se je na mestu ubil. Ponesrečeni župan zapuščal štiri nedoletne otroke.

— Podmorska polja. Deloma nerodovitna tla, deloma preobljudenost silijski narod vzhajajočega solca, da išče vedno novih cenih virov za preživljenje. Njih zemlja je zelo skalnata ter zato nerodovitna, a bistroumni Japonci ne pride kmalu v zadrego. Gre, preišče ob obali morsko dno in na njem najde rastline, ki dajo skromnemu, nerazvajanemu ljudstvu, če ne ravno tečno in lukulsko, pa vsaj zadostno hrano. In ker ne zadoščajo ljudski potrebi več samorasle rastline, so začeli sejati njih seme morje. To delo se prav dobro izplača, kajti žetev enega orala vrže kmetu čistih 1500 kron dobička.

— Točo uničujoči balon. Dosedanji poizkusi razgnati oblake, ki groze s točo vinogradom in žitnemu polju, so bili nezadostni in nesigurni. Višino oblakov je težko določiti in rakete in aparati z zračnimi topovi ne delujejo uspešno med oblaki in zato se s streljanjem niso dosegli zaželjeni uspehi. Zdaj sta v Bruselju znana zrakoplovca de la Hault in ženijski častnik Marga sestavila balon, ki se ob pretečenem šumenju v oblakih in pred nevihto spusti v zrak. Posebna priprava v balonu pokaže spodaj stoječemu opazovalcu, kdaj se balon nahaja med oblaki in v tistem hipu se spodaj na poseben način zažge eksplozivni plin, ki se nahaja v balonu. Usinek je, kakor svedočijo očigledci, kolosalen. Oblaki se razprše kakor da bi se razpočili in čisto zadostuje čisto malo naboja, da se nevarni oblaki uničijo.

— Nesreča ruske carske jahte. — Ruska cesarska jahta, na kateri se je nahajal car svojo rodbino, je zadela v finskih vodah ob skalo. Car se je rešil na drugo ladjo.

— Zmaga krščanskega delavstva. — Krščanska strokovna organizacija delavstva v Palermu je pri volitvi delavskih zastopnikov sijajno zmagala z vsemi kandidati z ogromno večino.

— Deklico je uropal. — V Krajevici pri Reki se je te dni seznanil neki madjarski dijak iz Sopronja z lepo deklico. Ko je šlo deklice nekega dne na sprehod ob morju, jo je tam s čolnom pričakoval dijak. Povabil jo je, naj gre z njim v čoln, kar pa je ona odločno odklonila. Vsled tega je skočil dijak k njej, jo zgrabil in odnesel v čoln, ki je takoj odrinil od kraja. Ko je deklica videla, da čoln plove proč od doma proti Bakru, je hotela skočiti v morje, a dijak jo je zopet potegnil nazaj v čoln. Prestrašena deklica je prosila sedaj čolnarja, naj on obrne čoln, kar je mož tudi hotel storiti, a dijakga je z revolverjem v roki prisilil, da je veslal naprej. V Bakru je dijak poslal čolnarja po voz, a čolnar je tekel po policijo, ki je dijaka prijela in zaprla.

— Italijanskega častnika so prijeli avstrijski obmejni vojaki na Tirolskem, ker so sumili, da je vohun. Poslali so ga v Rovered, kjer so ga pa kmalu izpustili na povelje iz Inomosta.

— Nižjeavstrijski župani bodo nosili v spomin cesarjevega jubileja pri opravljanju svojih uradnih dolžnosti lep znak v obliki spominske kolajne.

— Mirovni kongres se vrši v Monakovem. Dne 13. t. m. je brzojavno pozdravil shod tudi papež, ki izjavlja, da želi mirovnem kongresu popoinnega uspeha.



Listnica uredništva. Kot: Iskrena hvala! Priobčimo prihodnjic! Št. Ferjan: Prihodnjic! Brje pri Rihemberku: Pride prihodnjic! — Vsed nekih neprilik, ki smo jih imeli včeraj v uredništvu nismo mogli urediti dopisnih dopisov, kakor bi bili radi! Zato — potrpljenje! — Prosimo, pišite kratko, a točno!

## Iz goriške okolice.

g Kmečka zveza za goriški okraj je imela svoj občni zbor v nedeljo ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela „Central“. Prišlo je na shod do 100 kmečkih mož, akoravno se niso razpošiljala vabila. Shodu je predsedoval g. posl. Klanič. V odbor so bili izvoljeni: Predsednik župan Andrej Lutman, Št. Andrej; podpredsednik dr. Anton Brečelj, Gorica; tajnik nadučitelj Pavlin, Sovodnje; blagajnik župan Fran Černic, Št. Peter; za odbornike pa: podžupan Lenardič, Kojsko; župan Berce, Dornberg; posestnik Anton Bele, Šempas; posestnik I. Zorn, Vogrsko in posestnik I. Cigoj, Solkan. Seveda tudi deželni in državni poslanci prisostvujejo odborovim sejam. Nato je dr. Dermastia govoril o „kmečki stranki“ ter o nalogah kmečkih zvez. G. posl. Berbuč je govoril o skupnem nakupu sena. Na predlog g. župana Černica se je sklenilo kot društveno glasilo proglasiti „Primorski List“, ki naj se tako preuredi, da bo glasilo vseh kmečkih zvez na Goriškem.

g Umrl je v Gor. Vrtojbi Leopold Lisjak, ki je bil dolgo let član „Slov. kat. delavskega društva“ v Gorici. Svetila mu večna luč!

g Pri streljanju se je ponesrečil. — V nedeljo 15. t. m. v Kozani se je ponesrečil I. Medvešček, ko je ob blagoslovljenju novega šolskega poslopja streljal z možnarjem. Zmečkalo mu je levo roko. Nahaja se pri usmiljenih bratih.

g V Vrtojbi priredi tamošnja Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 29. septembra t. l. veliko veselico v prid šolski Družbi. Vspored te veselice, katera zaključuje letošnje sezono veselice na prostem, je obširen in jako zanimiv. Vspored objavimo prihodnjic. Tu bodo nastopile složno obe naši narodni družbi iz obeh vasi. Predstavljale se bodo tudi dve igri, in sicer ena enodejanka in ena burka dvodejanka. — Ker je ves čisti dobiček v dobrodelne namene, pričakujemo kar najobilnejše udeležbe. Hrvatska prislovica pravi, da „narod bez škola jest narod bez budućnosti“. Zatorej kdor se zaveda, da je Slovenec in ve, v kakih razmerah se nahaja naše šolstvo, posebno ob mejah naše mile domovine in želi obenem vžiti par veselih uric, ta naj pohiti 29. t. m. v Gor. Vrtojbo.

## Iz ajdovskega okraja.

a Branica. — Po dolgem času smo dobili novega dušnega pastirja. Že dan poprej so nam naznanjali proti večeru topiči, da se bliža dan veselja. Omejeni dan šel je gospoda škafat z vozom Alojz Žvokelj na postajo Štanjel. Okoli šestih in pol zvečer med pokanjem topičev in pritrkovanjem zvonov se pripelje na lice mesta, kjer ga čaka cerkveni zastop, šolska mladina in mnogo družega ljudstva. Ob prihodu ga lepo nagovori cerkveni zastop, na kar se je novodosli gospod lepo odzval, češ, da želi med nami mir in slovo ter da bo delal, kolikor bo mogel, za naš dušni in telesni prid, takoj po sprejemu smo šli vsi v cerkev in prišli z Najsvetejšim blagoslov. Takoj pri sprejemu smo bili uverjeni, da smo dobili zares pravega dušnega pastirja, saj to vidimo že na njegovi miroljubnosti oseb. O tem smo se pa še posebno prepričali, ko nam je govoril prvokrat s prižnice in nam razlagal vrednost častilcev Matere Božje.

Toraj iz dna srca zaključimo vsi Braničarji z zadnjimi besedami dopisnika lokovškega: Bog nam ga ohrani na mnogga leta čilega zdravega in čvrstega!

J. J.

a Požar. — V Skriljah je zgorelo v nedeljo 15. t. m. gospodarsko poslopje s hlevom posestnika Vinkota Favetti. Škode je okoli 5000 kron. Zavarovano je pri „Slaviji“ za 3.000 kron.

a V našem okraju je zadnji dež zelo blagodejno vplival na naše vinograde. Vse je zopet oživel in obeta se

nam še precej obilna trgatav. Tudi grozdje lepo zori. Kapljica bo izvrstna. Bog nam daj še en dež pred trgatvijo.

## Iz kanalskega okraja.

kl Shod „Kmečke zveze“ za kanalski okraj se vrši v nedeljo 22. t. m. dopoldne po blagoslovu v Kanalu v prostorih gosp. Ulage. Kmetje, pridite!

kl Iz Lokovca. — Kdo neki piše v „Primorca“ o „klerikalcih“? Vemo da si nedolžen, Antoneli radi tega dopisa, ker nimaš časa. Vemo, da nas dopisnik sovraži, a ne radi „klerikalizma“, ampak iz sebičnosti. Ta dopisnik je toliko podoben liberalcem, kakor česarek grozdu. Obeta nam, da nas bo strah. Saj nas tudi mora biti strah pred vami; ko tako uljudno postopate. Kdor ne nosi vode na vaš mlin, pa je sovražnik. Ne bojimo se ne Vas, ne vaše črede. Dobro tudi vemo da si sami ne morete pomagati, ker vaše pisave še črnočolci ne morejo raztolmčiti vam dopise. Vemo, kdo dela. Tisti vaš sluga naj bi rajše nastiljal doma svojim kravam kakor da hodi delat k nam nemir. Ali ne zna pregovora, ki pravi: „Kdor doma gospodarji, pa drugemu za hlapca služi, je naj slabši!“

Dopisnik pravi, da je še več skritih liberalcev. Hm, škoda, da se skrivate! Zato, ker se bojite pravih naprednjakov, ki so drugačni ljudje kot vi. Ako vas zasledijo, gotovo vas odstranijo iz svojega katastra in kam potem? K nam, ubogim „klerikalcem“ gotovo ne, ker pri nas vam ne ugaja. Čuvajte se in ogiblajte se sršenovega gnezda! Poskrbeli bomo, da se tisto trnje uniči, da se ne bodo ubogi ljudje zbadali ob njem. Le pridite še na svetlo! Kaj se skrivate? Mi pa se ne bomo skrivali še pred vami. Torej, nikari se ne skrivajte, in ne pišete več o naprednosti, ampak o lastni sebičnosti. Ne bojimo se vaših strahov in ne vas, ako tudi imate Krpanovo moč v rokah. Mi smo trdni! Če menite, da nas sramotite s tem, ako nas imenujete „klerikalci“ se silno molite! Pač pa se sramujte vi svojega „napredka“, o katerem imate toliko pojmo ko slepec o barvah. Oglasite se še vam kličejo

lokovški klerikalci.

## Iz tolminskega okraja.

t Shod „Kmečke zveze“ za tolminski okraj se je vršil v nedeljo v Hudajžni. Govoril je dr. Dermastia o delovanju drž. zbora in o novi kmečki stranki. Poslanca dr. Gregorčiču se je izrekla zaupnica. Govoril je o pomenu organizacije domačin č. gosp. župnik Kokošar in o izobrazbi akademik Kemperle. Predsedoval je gosp. Torkar iz Podbrda.

t Dež. poslanec Lapanja Ivan je došlej nabral za pogorelece na Ponikvah: 1.) Gosp. A. Nardini v Gorici 10 K; 2.) dne 15. avgusta darovali v Kobaridu zbrani gospodje 15 K; 3.) gospod kurat Otilij Medvež v Trenti 10 K; 4.) Breginj poslal za pogorelece 12 K; 5.) Jakob Ivančič, Selce h. št. 6 10 K; 6.) duhovnjak Libušnje 10 K; 7.) duhovnjak Kamno 12 K; 8.) Lukč v Borjani 1 K.

t Za načelnika tolminskega cestnega odbora je izvoljen g. Oskar Gabraček.

## Iz cerkljanskega okraja.

c „Kmečka zveza“ za sodni okraj Cerkljo priredi v nedeljo dne 22. t. m. shod na Bukovem v hiši g. Jerneja Oblaka ob 1. uri popoldan.

c Prva veselica slov. kat. izobrazovalnega društva v Otaležu. — Mlado izobrazovalno društvo v Otaležu je priredilo dne 15. t. m. svojo prvo veselico, katera se je nad vse pričakovanje častno izvršila. Veselični prostor je bil krasno ozaljšan z zelenjem in prizorišče je bilo jako okusno prirejeno. Veliki prostor je bil le premajhen za tako številno postušaicev. Od 500—600 ljudi je prisostvovalo veselici in pozorno sledilo vspredu od prve do zadnje točke.

Č. g. vikar Buda, je kot predsednik društva pozdravil udeležence v prav iskrenih besedah. Za tem so se vrstile točke precej obširnega vsprejeda. Med raznimi pevskimi točkami je posebno ugajal Lahararjev „Venec slov. pesmi“. Deklamacija „Oljki“ je deklamovanka izpeljala s prav finim izražanjem. Igra „Krčmar pri zvitem rogu“ je vzbudila

veliko smeha. Burno pozdravljen je nastopil č. g. dr. Knavs dekan v Cerkljem ki je v daljšem govoru nam podal lepa navodila glede izobrazovanja v našem društvu. — Lepo je govoril tudi urednik dijaškega akad. lista „Zora“ g. filozofa M. Božič. Izšli smo iz vas in vaša je za sluga da se nam je mogoče izobrazovati, zato pa tudi je naša dolžnost da pridemo med vas in vam podamo to, kar smo si v šolah pridobili. — Tako in enako je g. govornik povdarjal. — V imenu telovadnega odseka kat. delavske družbe v Idriji je pozdravil telovadec g. Kantrč. Igra „Pri gospodi“, za ženske vloge se je tudi zelo dobro igrala. Vse vloge so bile v dobrih rokah. Bilo je tudi nekaj pevcev kat. družbe iz Idrije, ki so skupno s cerkljanskimi še zapeli možki zbor „Triglav“. Konečno se je vršilo šaljivo srečkanje, za katero je bilo celo zmanjkalo listkov, ker se pač ni računalo na toliko udeležbo. Zadovoljni so se razhajali ljudje in veselje se jim je čitalo iz obraza. Preživeli so pač nekaj lepih ur počitne zabave in marsikaj lepega in koristnega slišali. Gotovo je, da ta prva veselica ostane vsem v trajnem, prijetnem spominu. Slov. kat. izobrazovalno društvo v Otaležu pa je pokazalo, da ima veliko življensko moč, ki obeta obroditi veliko dobrega sadu. Nasprotnika ni bilo nobenega pri veselici. Rad je bil vzoren.

Omeniti moram še vrle telovadce kat. družbe iz Idrije, ki jih je bilo kakih 20 po številu. Prišli so peš v Otalež, enako tudi nazaj v Idrijo. Povrniti hočemo ta poset vrlim mladeničem, ob prvi priliki. Bog jih živi. Slov. kat. izobrazovalnemu društvu v Otaležu pa kličemo: Naprej po začrtani poti! Naprej za ljudsko izobrazbo!

c Cerkljansko slov. kat. izobraž. društvo je pretečeno nedeljo sodelovalo pri veselici v Otaležu. Udeležba je bila velika. Veselica je krasno uspela. S to prireditvijo naše društvo za letos konča gostovanje po okoliških vaseh. V Cerkljem pa priredi društvo prihodnjo veselico dne 24. novembra. Prihodnjo spomlad pa zopet priredi več veselice po okoličih.

c Javna ljudska knjižnica. — S. kat. izobr. dr. je otvorjena. Knjige se izposojujejo ob nedeljah od 1/2 9 do 3/4 10 ure dopoldan v društveni sobi. Izkaznice se dobivajo ob tem času pri gđ. knjižničarki.

c Policijska ura je v Cerkljem tako pokvarjena, da je menda vsi urarji iz celega sveta več ne popravijo. Zato bomo pa skrbeli, da jo nadomestimo z novo. — Kriči, strelja in razgraja se še vedno svobodno po noči v Cerkljem. O pretečene sobote je zopet zabilježiti novo junaštvo. Po noči je nekaj novodobnih čitalničnih članov zamazalo g. Gabrijela Bevk-u napis nad trgovino. Pravijo, da je v to zadevo vpleten tudi Vladimir in še nekdo drugi. Vederemo!

c Iz Otaleža. — O tisti povesti ko je pes v luno lajal, ste gotovo že kdaj slišali. Glejte, ta povest nam je prišla na misel, ko smo čuli že celi teden pred našo veselico, kako se naši liberalčki in mokrački penijo od jeze in nevoščljivosti, da se mi upamo napraviti tako veselico, kakoršne še ni bilo pri nas in s tako velikim vsprejedom. Od togote in sramote, da oni ne morejo družega prirediti, kakor „damski ples“ s harmoniko, — so se na dan naše veselice vsi poskrili, kakor se skrije polh v duplo. Da so res poizkušali vse, da bi preprečili našo veselico, naj navedemo samo en slučaj.

V nedeljo na dan veselice — se je odpeljal zgodaj zjutraj v Cerkljo s kolešom znani „Frančkov“ harmonikar. Po kratkem posvetovanju v Avguštinovi strojarni, se je sklenilo brzojaviti okrajnemu glavarju, da naj veselico prepove, češ, da se je bati, da bi se kaj sezgalo, ker so slamnate strehe v obližju. Kdo bi se ne smejal! Harmonikar naj bi bil rajše za one krajcarje ki jih je dal za brzojav, kupil kruha. Popolnoma umljivo je, da harmonikarjem naše veselice ne ugajajo, ker se tam „na meh“ nič ne služi, in tako zaslužek peša. Ti preklicani klerikalci so pa že taki, da s harmoniko ne marajo izobrazovati ljudi.

c Znano gostilno „Pri Maruškovicu“ ima sedaj g. Anton Zajc. Naši ljudje so se te gostilne prej ogibali, dokler je v njej gospodaril najemnik znani Stabalec. Sedaj pa je najemniška doba pretekla in gostilno ima lastnik sam. Priporočamo postrežljivo gostilno gosp. Zajca. Sroji k svojim!

c Liberalna posojilnica v Cerkljem. — Nekateri starokopitneži Petro-

novega kalibra, študirajo že več let, kako bi se jim posrečilo priti pri nas zopet na površje. Sline se jim cedé ob spominih na stare čase, ko so „po domače“ gospodarili s cestnim odborom in občinskimi zastopom.

Ko smo mi nastopili leta 1893 hranilnico in posojilnico, so z vsemi kriplici nasprotovali temu prepotrebemu zavodu. In zakaj so nasprotovali? Dobro so vedeli, da vsled nove posojilnice marsikateri kapitalist v Cerkljem zgubi svoj nečastni „kšeft“, ki je prej proti visokimi obrestim posoja denar kmetom. Ni čuda, da je v istih časih marsikako pramoženje prišlo kar čez noč v roke nekaterim takim špekulantom. Prilicno bomo navedli nekaj takih slučajev, z vsemi podatki. Med nasprotniki posojilnice naj omenimo le Avgušтина Breliha. Temu možu je iz gotovih vzrokov še posebno smrdelo vsako zadrugaštvo. Ko mu je nekdo pred dobrim letom v Jurmanovi gostilni pobijal njegove predhodke o zadrugaštvu in mu dokazoval, da je ravno zadrugaštvo velik blagor za ljudstvo, se je stari Avguštin zvijal, kako bi dobil primeren odgovor. Ker ni mogel zavržiti resnice, se je mož namuznil in rekel: „V zadrugo, ki je z neomejeno zavezo, jazne bi pristopil, tudi če živim sto let.“

Poglejmo, kako je Avguštin kar čez noč zgubil te predsodke, če tudi mu manjka še dobrih trideset let do sto.

Že zgoraj smo omenili, da se iskali sredstva, kako dobiti zopet ljudi pod svojo komando da pridejo zopet na površje. Tahtali so in tahtali, pa so eno potahtali. „Aha, so rekli — „klerikalci imajo dobro razvito posojilnico, zato ljudje drviijo za njimi!“ Položili so si kazalce na čelo in zopet tahtali. Ko so kazalce nazaj potegnili, prišlo je kakor iz nih ast: „Ustanovimo še mi posojilnico, potem smo dobri!“ In res, sklicali so v ta namen že pred dvema leti sestanek „pri Gorenjcu“. Po daljšem „tahtanju“ so prišli do sklepa, da bi ne kazalo ustanovljati še ene posojilnice v Cerkljem, ker bi znala biti blamaža. Začelo pa jim je biti zadnje leto žal, da niso že tistočasno ustanovili posojilnice, ker bi po njih mnenju bili danes že lahko vsi najmanj župani v Cerkljem. In zopet so tahtali. In vendar so jo potahtali! Pred kakimi 6 tedni je stalo pred Makucovo gostilno več krčmarskih voz, kakor Škornikov, Štabalcetov itd. Kmalu se prikaže na cesti neizogibni Čenc, za tem „Dobro“ znani učitelj Rakovšček z svojim adjutantom Venceljem, dalje stari Avguštin in taki „naši prijatelji“. Razume se, da tudi ostalih liberalnih krčmarjev ni manjkalo, kakor Jarmana, Makuca in F. Stravsca. Učitelj Kogoj je bil pa za vrtarja. Pohajal je gologlav po veži in gledal če še kdo pride. (Rakovšček bi mu bil pač lahko dal kako častnejšo službo. Povabili so tudi nekega uradnika ljudske posojilnice iz Gorice ki sliši na ime g. Zadel. Ta je menda tudi krajevni revizor nepristranske (?) celjske „zveze“. Ko so še Vilcka delegirali za zapisničarja, se je zborovakje pričelo. Glavno besedo je imel Rakovšček, kateri je tudi člane podpisoval, kdor ni znal pisati. Za predsednika nove „šparkase“ je bil izvoljen — čudite se! — Avguštin Breliha! Če tudi nima 100 let — kakor je rekel — je vendar vzel predsedstvo zadržuge z neomejeno zavezo. V odboru so še razni liberalni krčmarji, med temi tudi novopečeni liberalci, krčmar Vilck Peternej. Razume se, da je k tej „neutrlni“ akciji takoj pristopil tudi vedno se „za slovo“ bojujoči jurist Taršar in trgovec-gostilničar Stravs. Bilo srečno! — Objavo celega zborovanja še morda priobčimo; za danes le še to povemo, da se je izrazil g. Zadel, da se mu je zdelo vse neumno. — Mi smo veseli iz srca da je enkrat že stvar pretahtana, po tolikem času in da bomo imeli v Cerkljem novo krčmarsko „šparkaso“, kateri bode načeloval Avguštin, največji sovražnik zadrugaštva, ki pa je kar čez noč postal — svedec. Veseli smo, da ste vsaj po 15 letih nas začeli posnemati. Veseli pa smo najbolj zato, ker bo našej stvari nova „šparkasa“ največ koristila. — Ob enem smo pa radovedni, kaj bo o novi „šparkasi“ pisal Dreje v Gosposki ulici, ker so nam še v dobrem spominu posvke, ki jih je izpustil na novo ustanovljeno ljudsko posojilnico v Bovecu. Alo, Dreje na noge! Preglej hitro svoj „šimf“-leksikon, da najdeš potrebne izraze, in potem nahruliš cerkljanske liberalne zdražbarje.

c Št. Viska gora. — Naš in bukovski vrh sta o šolskem oziru popol-



noma zapuščena. Za šole plačujemo, a šole nimamo, dasiravno je število otrok zadostno. Vložili smo prošnjo na c. kr. okrajni šolski svet, da se nam da vsaj potovalna šola. Vkljub temu, da so merodajne oblasti spoznale opravičenost naše zahteve in se odločile za potovalno šolo Pečine-Vrh, smo sedaj v nevarnosti da ničesar ne dobimo. Pečani hočejo imeti sami zase enorazredno šolo, a ker jih je premalo, zahtevali so vžlanje vseh obmejnih hiš Št. Viške gore. Pravica zahteva, da se ustanovi potovalna šola v našem Vrhu, kjer je 40 otrok, kateri ne spadajo v nobeno šolsko okrožje, hiše spadajoče dosedaj šolskemu okrožju Št. Viška gora naj pa ostanejo kjer so sedaj.

c Abstinentsko gibanje naše naprednjake kolje v oči. Dejstva ne morejo utajiti, za to ga tem bolj zavajajo, omalovažujejo, smešijo. Dober tek! — „Zlate bukve“ pa jim vsigdar radi odpremo, da se bodo prepričali, da ni vpisan niti en otrok, ki bi ne hodil še v šolo; da je vseh učencev vpisanih samo 17; da je vseh abstinentsov že 146, mej temi več ko tretjina mož in mladeničev. Dekan si je v zadnjem svojem protialkoholnem govoru pridržal pravice tozadavnega apostolstva tudi po hišah.

c Abstinentsko gibanje strahovito bode nekatere liberalne krčmarje in pa onega trgovca, o katerem se je govorilo, da je polno veliko steklenico žganja vrigel v Cerknico. (Razume se, da je bila steklenica prazna in ubita). Ta „črni“ mož je kar nsenkrat začel zahajati v krčme „belih“, kjer plačuje „likofe“, zabavlja čez zadruho, davi policijsko uro in prisluškuje, kje bi se dalo ujeti kaka tajnost, za prihodnje občinske volitve. Tomo, Tomo, saj se poznamo!

c Znani krčmar „Štabalec“ jo je popihal iz našega kraja. Ta mož je delal precej zgsge v naši občini, toda škode vendar ni napravil nobene, ker mu nobeden nič verjel ni. — Do vida!

## Iz kobariškega okraja.

k d Streljanje na krnskih planinah — Na svojo interpelacijo v dež. zboru glede streljanja na krnskih planinah je dobil g. posl. Lapanja od vlade sledeči odgovor: Odnosno na interpelacijo, ki ste jo podali s svojimi tovariši v seji deželnega zhora dne 8. marca t. l. počlašam se Vam javiti vsled odloka c. kr. namestništva 8 t. m. št. 437/2 1907 to-le: Glasom obvestila c. in kr. drž. vojnega ministerstva z dne 10. julija 1907 Praš. št. 3189, ozir. poročila c. in kr. kornega poveljstva v Gradcu z dne 2. julija t. l. M. A. št. 5448, imel je poljski lovski bataljon št. 7 tudi letos streljanje na ostro na Kuhinji planini severno od Krna (6 km. (?) vzhodno od Kobarida) in sicer v dobi od 3. do 8. junija. Vendar pa se je poveljstvom in četam ponovno zaukazalo, naj prirejajo take strelne vaje po možnosti vsako leto na drugih krajih in naj se kolikor mogoče, ozirajo na upravičene želje interesentov. C. kr. dvorni svetovalec Attems l. r. — K temu odgovoru pripomnimo, da letos kolikor nam je znano, vojaki niso več streljali na Krnu, ampak okrog Breginja.

k d Večkrat se čita med koba riškimi novicami: „Ako ne boste volili z menoj vam ne dam sirka!“ Ta stavek se prav prijetno bere in sliši, ter jo vreden, da se ga z zlatimi črkami zapiše v knjigo volivne zgodovine. Mi si zapomnimo ta človekoljubni čin naših „prijateljev“. Koliko časa bo še hlapčevalo naše ljudstvo liberalcem, terorizatorjem in jim polnilo njih votle žepe?

## Iz bovškega okraja.

b Čestni odbor za bovški okraj se je 13. septembra sestavljal tako-le: Načelnik: Ostan Franc iz Bovca št. 341; podnačelnik: Jonko Leopold iz Bovca št. 112; odborniki: Černota Andrej iz Loga št. 18; Černota Martin iz Loga št. 32; Flais Andrej iz Soče št. 66; Katin Andrej iz Čezsoče št. 53; Mrakič Andrej iz Dvora št. 12; Žagar Alojzij iz Žage št. 90; Žagar Josip iz Srpenice št. 38; namestniki so: Bizjak Ivan iz Čezsoče št. 11; Kravanja Ivan iz Kala št. 22; Trebše Andrej iz Srpenice, učitelj.

## Iz komenskega okraja.

km Kobljeglava. — Vesel dan za nas je bil 16. september. K nam je prišel častiti g. kurat Josip Grilanc, prej kurat v Levpi. Precej popoldne so

začeli naznanjati topiči njegov prihod, kmalu potem so začeli priterkovati zvonovi in proti večeru smo se zbrali vsi občinarji pri slavoloku, ki je imel napis: „Pozdravljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem!“ Pridakoval je novega gospoda z nami tudi č. g. vikar iz Gabrovici Bogomil Nemeč, dosedanji neš provizor. Občinsko starestinstvo in g. učitelj s šolsko mladino. O 3/4. uri zvečer se pripelje g. kurat do slavoloka, odkoder gremo skupaj po poti z zastavami ozaljšani, v cerkev, kjer nam je dal č. gosp. blagoslov z Najsvetejšim. Tako imamo zopet težko pričakovanega v svoji sredi. Kličemo mu: Bog ga živi mnogo let med nami! Naj bi, srečno deloval tako, da bi bilo našim in njegovi duši v prilo!

O b č i n a r.

## Iz sežanskega okraja.

s V Škocijanu pri Divači izdihnil je dne 12. t. m. svojo blago dušo mnogoč. gosp. Ivan Kovač, župnik v pok Rodtl se je dne 12. julija 1861 v Doberničah na Dolenskem. Končavši gimnazijo v Novemestu posvetil se je bogoslovnim študijam ter je bil 22. julija 1886 v mašnika posvečen. Kot duh. pomočnik služboval je v Buzetu in v Dolini pri Trstu. Leta 1891. postal je župni upravitelj v Kabežu in kmalu potem istotam župnik. Bil je sicer pokojni gospod krepke narave — a bolezen vpogne najkrepkejšega. Vsied več let trajne srčne bolezni zaprosil je gospod Iv. Kovač za pokojnino, katera mu je bila meseca aprila letošnjega leta tudi podeljena. V nadi, da si pokvarjeno zdravje popravi šel je pokojnino vživat v Škocijan, a vžival jo je le 4 mesece. Dne 10. t. m. ga je nenadoma kap zadela, katera mu je smrt provzročila. Pokojni je bil mirnega in blagega značaja. Spoštovanje je užival pri svojih predstojnikih in tudi pri svojih podložnikih. Pogreb pokojnega gospoda je bil v soboto 14. t. m. vodil ga je dekan iz Osp-a mnogoč. g. Jos. Kompare, kateri je tudi v imenu zbranega ljudstva in duhovnih sobratov, katerih je bilo iz raznih krajev vseh skupaj 20, v izbranih besedah vzel slovo od telesnih ostankov pokojnega gospoda kličeč mu „Na svidenje onstran groba“.

Gibanje svobodomislecev v Avstriji ima svoj začetek okrog l. 1870. Odpadli duhovniki Biron, ki je prišel z Nemškega, je l. 1869 ustanovil v Gradcu društvo za reformo vere, iz česar se je pozneje vzemila prva občina svobodomislecev. Začel je tudi izdajati list „Freidenker“ (Rvodomislec), ki pa je kmalu zmrazil. Biron je umrl l. 1902 v Ameriki. L. 1869 je začel v Gradcu izhajati drugi proticerkveni list „Freiheit“ (Svoboda). Urejeval ga je L. R. Zimmermann. List je imel napol anarhističski značaj. Na Dunaju je l. 1868 uktanovil odpadli duhovnik Schwella društvo „Svobodna cerkev razuma“, ki je pozneje postalo društvo brezvercev in še pozneje društvo svobodomislecev. Odpadnik Schwella je l. 1868 ustanovil list „Prijatelj luči“, glasilo brezverske družbe. Na čelugibanja svobodomislecev med Nemci stoji danes posl. Wutcheh, med Čehi jud Pelant in med Slovenci zopet odpadli duhovnik Ašker c. Slovenski svobodomislecji imajo svoje glavno glasilo „Svobodna Misl“, a poleg tega zagovarjajo in širijo odkrito prostozidarstvo še listi „Slovenski Narod“, „Soča“, „Primorec“ itd. Ti listi so odkriti nasprotniki krščanstva. Imamo pa še drugo vrsto listov pri nas! To so prikriti sovražniki krščanstva, prikriti prijatelji „Svobodne Misli“. Do zadnjega časa smo v to vrsto šteli celjsko „Domovino“ in tržaško „Edinost“. Sedaj pa se je tudi „Domovina“ odkrito postavila v boj proti katoliškemu imenu, medtem ko se „Edinost“ še vedno v svojih predalih do tal klanja „prečastitemu svečenstvu“, njeni gospodje somišljeniki, lastniki in uredniki pa pri črni kavi v „Balkanu“ zabavljajo zoper prokleto „farje“. Zato so te vrste svobodomisleci najbolj ostudna prikazen radi svoje hinavščine.

Prodaja otrok v južni Italiji. — Znano je, da je južna Italija revna dežela in da je ondotno prebivalstvo prisiljeno, izseljevati se v Ameriko; ni pa znano, kako si znajo ti reveži dobiti denar za pot. V mestu Capriglia so pred zadnji teden na javnem trgu prodajali po 100 lir „lepe krepke otroke“. En zakonski par je imel srečo. Za dva otroke v starosti od 5 mesecev do 3 in pol leta sta dobila 200 lir. Potovanje jima je sedaj zagotovljeno.

# Krojaška zadruga

P. n.

Dovoljujem si naznaniti, da smo bili prisiljeni zelo povečati svojo bogato zalogo modnega blaga, vsled velikega popraševanja po blagu v preteklem letu, in vsled že letos izredno visokega prometa. V ta namen smo prevzeli obširne prostore nasproti naši prodajalnici v Gosposkih ulicah št. 6.

Vsled povečanja in primerne preuredbe prodajalniških prostorov nam je sedaj mogoče, omisliti si posebno veliko zalogo blaga, tako da bo letos izbera mnogo večja in bogatejša ko druga leta. Poleg tega pa se pridružuje še praktična korist, da se vsled velike prodaje cene čudovito znižajo.

Vabim torej najspoštljivejše naše p. n. odjemalce, da si ogledajo naše modno in drugo blago, ki je pravkar došlo od raznih strani

Letošnja sezona prinaša v vsakem oziru in v vseh področjih mode raznolike in krasne novosti.

Zbirke vzorcev so vedno na razpolago in pripravljen sem jih zastoj in franko razposlati kamorkoli.

Ker se pri nas blago razpošilja po najmodernejšem načinu razpošiljanja, zato nam ta okolnost omogoča, celo največja naročila, izvršiti najhitreje in z obratno pošto.

Naš sloves glede na okus in izbero je pač nedosegljiv in popolnoma smo prepričani, da nas nemore prekositi nobena trgovina naše stroke.

Predvsem povdarjajoč solidnost naše tvrdke ter zagotavljajoč najcenejšo postrežbo, prosim, da si ogledate našo zalogo, da se vsak sam lahko prepriča o resničnosti naših besed.

Teodor Hribar.



## Iz Iržiškega okraja.

ti Naši narodni grebi. — Slovensko dekletu uslužbeno v Trstu piše svoji prijateljici razglednico kamor pritisne poleg znamke tudi kolek „Lega nazionale“.

Prijatelj, ki si je bil za silo zapomnil nekaj italijanskih besedij, piše v Trst svojemu znanu tako le: alla il egregio signorina N. N. via aqua otto — Trieste...

V Sesljanu vidimo ob cesti, ki vodi iz Nabrežine v Tržič, na prvi hiši sledeči umotvor: „Preno-čova-nie ljudi — Affittaletti“. — Hišni gospodar, ki je napravil ta napis, pravijo, da je — Slovenec.

Ljudje božji! Kam pridemo, če gre tako dalje? Spomnite se, kaj pravi pesnik, da

Kdor zaničuje se sam,  
podlaga je tujčevi peti.

Zato, ko kam pišete, pišite le slovenske naslove, da se vam ne bodo tujci smijali in vas zaničljivo imenovali: „ščiavi“!

## S Iržiškega ozemlja.

ta Socialistične manifestacije v Trstu. — Dne 13. t. m. t. j. pretekli petek je bil pred „Delavskem domom“ socialistični shod proti podraženju kruha in živil, ki se ga je vdeležilo nekoliko tisoč ljudi, socialistov in Italijanov. Na shodu sta govorila poslanec Pagnini in Chiussi. Potem je bil odhod po mestu deloma po glavnih ulicah. To je bil pravcati n a p a d! Po kavarnah so razbili mnogo šip, škodelic in drugih reči ter napravili nekoliko tisoč kron škode. Slaninarju Petru Caragoi, ki ima prodajalno v ulici Acquedotto, so razbili šipo izložbenega okna in pokradli mnogo svinjine in klobas. Okolu polnoči so se demonstrantje razšli. Pravijo, da jih je bilo okolo 40 aretovanih.

ta Krščansko socialno strokovno delavsko društvo se snuje v Trstu. Pravila so že potrjena. Bog daj obilo uspeha! Naj se tudi med slovenskim delavstvom v Trstu prične sveže, mlado, krščansko-socialno gibanje.

ta Smrtna kosa. — Pri Sv. Ivanu je preminul vpok. profesor č. g. Josip Accurti v visoki starosti 83 let. Rojen je bil l. 1824 v Senju na Hrvaškem, leta 1851 je bil posvečen v mašnika v svojem rojstem mestu. Poučeval je več let na državni gimnaziji in akademiji v Trstu. Bil je znan kot izborn prirodoznanec. Naj v miru počiva!

ta „Živio Brezje“, tako je kričalo nekoliko brezverskih liberalcev na slavnosti društva „Hajdrih“ na Proseku. Kaj so hoteli s tem izraziti? Norčevali so se iz čudeža, ki se je pred kratkim dogodil na Brezjah. A v odgovor so dobili: „Vam bodo več pomagale Brezje kot Hribar!“

ta V nedeljo dne 15. t. m. je imela „Nar. del. org.“ v Trstu protestni shod, katerega se je vdeležilo 1500 delavcev. Na shodu so protestirali proti nakani ital. soc. demokratov, ki hočejo uvesti legitimacijske liste (tessere) in proti podraženju kruha in živil.

ta Slovensko krščansko socialno izobraževalno društvo pri Sv. Ivanu bode imelo dne 22. t. m. pripravljavni shod v prostorih „Konsum. društva“ na Ferdeniču. Krščanski mladeniči in mošje vdeležite se tega shoda v mnogobrojnem številu!

## Književnost - umetnost.

\* „Naša zvezda“, op. 87. Besede spisal Simon Gregorčič. Za samospjev zložil Anton Foerster. V Ljubljani, 1907. Založila „Katoliška Bukvarna“. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. Cena 80 vin. Čisti dohodek je namenjen Gregorčičevemu spomeniku. Tak je naslov naj-novejše skladbe našega glasbenega prvaka. Omeniti je, da ima zvezček na drugi strani krasno sliko pesnika. — V oziru glasbene vrednosti tega čudovito lepega samospjeva nimam drugega omeniti nego to, da ga je spisal g. A. Foerster, katerega ne čislamo samo Slovenci, marveč ga visoko cenijo tudi inorodci Nemci, Rusi, Italijani, ki se divijo njegovim bliščečim glasbenim umotvorom in jih s

ponosom uvrščujejo v svoje zbirke. Ta napjev je pa zares živ izraz pesnikovih besedi; spremljava na klavirju pa je eminentna, samostojna in svedoči, kako mojsterski zna skladatelj vporabljati klavir. Kako krasno zadene pravi ton skladatelj pri besedah: „Toda oh! za goro vtone“, Začetek je v G-duru; potem pride mimogrede v g-mol, C-dur, c mol, As-dur, C-dur. K sklepu prestopi skladba zopet v G-dur in na visokih klavirskih akordih v pianissimo zamre. Trditi smem, da je v primeroma krstki skladbi več lepot nagromadenih, kakor jih je sicer v delih, ki so na dolgo in široko zasnovana in splošno priznavam, da imajo v tej divni skladbi celo pavze (odmori) življenje. Pevski part nameščuje prav lahko tudi violina ali pa flauta.

Posebnega priporočila takemu umotvoru gotovo ni potreba; saj ga poleg dovršene oprave priporoča še tako nizka cena. Naročuje se lahko to delo tudi pri knjigotržcih Jeretiču in Wehrle-ju v Gorici. F a j g e l.

\* Ples. — Ta po obliki in vsebini moderna knjižica se naroča: „Družinski Prijatelj“ Trst Vincenzo Bellini 2. IV. Pisatelj je sestavil knjižico iz velike ljubezni posebno do mladine. Oziral se je na vse, samo da reši mlade ljudi pred pogubo in da dvigne one, ki so zgrešili pravo pot. To berilo je za vsakega, za mlade in stare, za prijatelje in neprijatelje plesa. Korist bode imela od knjižnice priprosta nedolžna šolska deklica, kakor tudi najbolj razposajena pokvarjenka. Starišem, ženinom, nevestam, učiteljstvu, duhovščini, vzgojiteljicam, Marijinim družbam, izobraževalnim društvom, knjižnicam vsem je dobrodošla. Fantje in dekleta berite to knjižico, ki ne govori le o plesu, temveč o čednostih mladine sploh in o nevarnostih ki ji prete. Papir je lep in močan, tisk razločen in čist, okraski moderni, oblika žepna. Iz moralnega in socialnega stališča knjižico prav topio priporočamo. Cena 70 vinarjev (brez pošte).

Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar je ravnokar izšel. Sodba o tem koledarju je bila lansko leto vsestransko laškava, vsak je pohvalil ta koledar kot jako praktičen. Tudi za l. 1908 izšli letnik zasluži polno priznanje. Koledar je izpopolnjen in upravičuje mnenje, da boljšega trgovskega koledarja ni. Koledar prinaša jako popolne poštna, brzojavna, telefonske itd. določbe, zadostujočo razlago kolkovin, kolkovni izvleček, razne v praktičnem življenju neobhodno potrebne tabele, kratko ali dobro za praktično življenje popolnoma zadostujočo razlago mejnic. Opozorjamo posebno na odstavke: Uzance na svetovni kupčiji. Kdor hoče spoznati vsakokratni tržni položaj, hoče razumeti gibanje žitnega trga, mora poznati uzance raznih tržišč. Vsem tem bo ta odstavek dobro došel. Omenimo še posebej zakon in pa nauk o kalkulaciji. Trgovec, ki ne, ali slabo kalkulira, tudi slabo gospodari. Ta odstavek je jako na na mestu. Koledar je najboljši dokaz praktičnega mišljenja izdajatelja, ki pozna potrebe trgovskega stanu. Vsi ted tega priporočamo ta koledar, ki se naroča ali pri g. Fran Zeleniku v Ljubljani, Rimska cesta 9. ali pa pri „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.

## Gospodarske vesti.

Boj proti žganju. — Žganje je največja poguba ljudstva. Starši, ki ljubijo žganje imajo pogostoma bedaste otroke in postanejo sami dan za dnevom neumnejši. Proti pitju žganja se že dolgo bojujemo. Toda ni videti še pravih uspehov. Pregled krčem, posebno onih, v katerih se toči žganje, nam govori jasno, v koliko smo zmagali in kje se je pitje žganja pomnožilo. Osrednja statistična komisija pravi, koliko je bilo v raznih letih prodajalen alkoholnih pijač:

	Leta		
	1896	1900	1903
Koroško	2269	2585	2913
Kranjsko	2675	2914	3126
Primorsko	1505	1926	1831
Štajersko	7551	8503	9406
Med temi krčmami je bilo žganjaren:			
	Leta		
	1896	1900	1903
Koroško	1620	1696	1888
Kranjsko	2215	2334	2368
Primorsko	1339	1691	1506
Štajersko	5414	5557	5909

V slovenskih deželah pride na vsakih 1000 prebivalcev 4—5 žganjaren, le na Primorskem samo 2. Na Štajerskem in Koroškem so žganjarne skoro povsod v nemških rokah, kar znači, da je treba začeti boj proti žganju tudi iz narodnih ozirov.

Eden ali dva

## mizarska pomočnika

dobita trajno delo z dobrim zaslužkom pri

ALOJZIJU GRUDNU,

Št. Vid na Glini (St. Veit a. d. Glan) Koroško.

Rojaki!  
kupujte narodni kolek  
„Šolskega Doma“.

## Kuhinjska šola

v Gorici, ulica Vetturini 9  
se otvori zopet dne 1. oktobra t. l. na kar se opozarjajo cenj. gostje. Sprejemajo se v šolo učenke, v kateri se uče vse potrebno, kar mora znati praktična gospodinja.

Marija Grebenc,  
učiteljica-voditeljica.

## Ivan Bednařik

priporoča svojo

## knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

## Ignacij Suligoj, pri Sv. Luciji ob Soči,

urar in trgovec s šivalnimi stroji,



priporoča najmodernejšo švicarske ure po najnižji dnevni ceni.

V salogi ima najboljše šivalne stroje od 45 K naprej. Garancija od 5 do 10 let. Šivalne stroje sprejema v popravo.

Vsaka poprava se izvrši takoj in po nizki ceni.



## NAZNANIL O.

Podpisani naznanja slav. občinstvu v Gorici in na deželi, da je otvoril v Gorici v Podturnu Via Vogel št. 21. povsem novo

## MIRODILNICO (drogerijo)

z vso v to stroko spadajočo opravo kakor: barve vsake vrste, firnisse, čopke, gobe, ščetke vsake vrste, mineralne vode, mastne predmete za raznovrstno barvanje (tinkture.) Zaloga cementa Portland prve vrste itd. Cene zmerne. Priporoča se slav. občinstvu v Gorici in na deželi udani

IVAN VELIKONJA  
mirodilničar.

## Mi ostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati imo „Kathreiner“?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vschvrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova

sladna kava

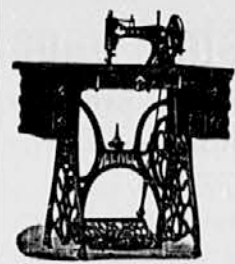
ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.



## Saunig in Dekleva

ulica Munclplo št. 1. Gorica.



Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvokolesa „Helical Premier“ in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna mehaniška popravilnica.

## Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda, Moka iz Majdčevega mlina iz Kranja in iz Jochmaenn-oveg v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.



**Loterijske številke.**

14. septembra.

Trst . . . . . 9 18 55 8 81  
Linc . . . . . 54 52 57 68 45

**Odlikovana pekarija  
& in sladničarna**

**K. Draščik**

**v Gorici na Kornu**  
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

**Opozarjamo**

cenjene vinorejce, da se le pri Primožiču optiku na Kornu v Gorici dobivajo

**prave moštne vage**

(klosterneuburške) preizkušene. Komad stane 4 K. Nikari zamuditi prilike!

Delavnica cerkenih posod  
in cerkvenega orodja

**Fr. Leban**

Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

**Novodošlo blago  
za nastopno dobo**

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

**Anton Krušič**

krojaški mojster in trgovec  
**v Gorici**

Tekališče Josipa Verdi št. 33  
in v podružni delavnici na Tržaški cesti v lastni hiši (v bližini g. Črnigoja).

Za naročila iz dežele zadostuje, da se mi pošlje normalno prsno mero vzeto po vrhu telovnika.

Pri naročilih za gg. uradnike naj se mi označi službeni stan in činovni razred. N. pr.: Okr. sodnik, šolski svetnik, sodni pristav, profesor IX. čin. razred itd.

**Izdelek iz lastnega blaga  
jamčim.**

**And. Fajt,**

pek. izvedence Gorlea  
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, k. l. or sa nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po zmerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

**Lekarna**

**Cristofolletti v Gorici**

Prave in edine žel. kapljice  
s znamko sv. Antona Padovanskega.



(Varšvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije — Okrepé želodec, storé, da sginé v kratkem času omočica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

**Anton Potatzky**

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovaišče nirnberškega in drobnega бага ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjžice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

**VIKTOR TOFFOLI**

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejih krajev.

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via Seminario št. 10

Olje za luč	40 kr. lit.	Olje corfú	60 kr. lit.
„ fineje	56 „ „	„ bari	60 „ „
„ boljše	56 „ „	„ lucca	70 „ „
„ dalmat.	56 „ „	„ nizza	80 „ „
„ istrsko	56 „ „	„ najfin.	1 gl. „

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbnistvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.

**J. ZORNIK, GORICA**

Gospiska ulica št. 10,

priporoča svojo največjo zalogo raznovrstnega blaga, kakor: perilo za gospode, raznovrstne pletenine, jägersrajce, nogavice, rokavice, najlepša izber: nakita za ženske obleke, čipk, trakov, svil, pasov, šerp, čipkastihrut, predpasnikov, modercev, pajčodalov za birmance itd.

Vse potrebščine za g. šivilje in krojače.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šol. Doma“!



Zaloga svetovno  
znanega najbolj-  
šega mazila za  
čevlje

**Peter Cotič**

čevlarski mojster

**Gorica Raštelj 22**

Velika zaloga vsakovrstnih čevljev vseh vrst za otroke in odrasle.

Naročila in poprave iz mesta ali dežele izvršuje v najkrajšem času in po zmernih cenah.

Ustanovljena tvrdka leta 1866.

**I. DRUFOVKA — GORICA.**

Glavna zaloga Gosposka ulica št. 3, filialka Raštelj št. 3. Strojarna v Črnicah. Trgovina s kopcem Gosposka ulica št. 1

Zaloga usnja, podplatov ter vseh potrebščin za čevljarje.

Usnje za sedlarje, knjigoveze itd. Glavna zaloga ličila v korist Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Odlikovana tvornica nadplatov. Delavnica jermenov za stroje, bičev, itd.

**Centralna posojilnica**

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905  
**na mesečna odplačila v petih letih**

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907  
**na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%**

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 od sto.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

**KONJEDIC & ZAJEC**

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!